

Honismereti Bibliográfia

Az ajkai Bánki Donát Szakképző Iskola jubileumi évkönyve, 1949-1999. Szerk.: *Simon László és Lúdvári Dénes.* Ajka, 1999. 176 old.

Az ajkai Bercsényi Miklós Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola jubileumi évkönyve, 1949-1999. Szerk.: *Némethné Kovács Éva.* Ajka, 1999. 191 old.

Bakonybél története. Szerk.: *Borbás János.* Veszprém-Viza, 2000. 316 old.

Balogh Sándor (szerk.): Moldvai hangszeres dallamok sültün, kobzon, hegedűn. *Az Óbudai Népzenei Iskola Kiadványsorozata.* Etnofon Kiadó. Bp. 2001. 178 old. – *Balogh Sándor:* A moldvai csángók furulyatípusairól; *Draskóczy Lídia:* Hegedűs dallamok Moldvából; *Kobzos Kiss Tamás:* A kobozról; *Bolya Máttyás:* Kobozjáték a magyar táncmuzsika gyakorlatban; *Zoltán Eszter:* A moldvai csángók táncairól ma.

Barangolások a nagykunsági konyhákban. Szerkesztette és a recepteket összeállította: *Sári Zsolt.* Kiadja a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága. Szolnok. 2000. 34 old.

Barsi Ernő: „Hazájiért, nemzetéért, nyelvéért”. Válogatás írásaiból. *Hogyan Tovább? A MPI lapja.* Győr 2001. (különszám) 56 old – Népi hagyományaink az óvodában; Csokonai Vitéz Mihály: Dorothea; Csokonai lírai és egyéb versei, prózai írásai; Régi magyar szavak, tájszavak Csokonai írásában; Diákszínpad: Csokonai; Néprajz Petőfi Sándor verseiben; Néprajz Arany János költeményeiben; Népi ismeretanyag Czuczor Gergely verseiben; „Az harmonia kitesztelésének mestersége; Zenei emlékek a XIX. századi Győről; Egressy Béni és a Kisalföld; A magyar népdal előadásmódjáról; Néprajz az általános iskola felsőbb osztályaiban; Szent László alakja a folklórban; „Jersze emlékezzünk”; Emlékezések a negyvennyolcas időről; „Megütik a dobot...”; Gábor Áron rézgyűjtye...”; A honismerő Kisfaludy Sándor; Emlékeim a Sárospataki Református Kollégiumból; Amit Kodály Zoltántól tanultam; „...mint friss tavaszi szellő...”; „...esetleg nem ismert értékek?”; A megtartó példa; „Ki mint vet, úgy arat”.

Bartócz József: A magyarországi kovácscehek-ről. JMKV Pápa. 2000. 52 old.

Bauer Norbert–Barna János: Dorog és Esztergom környékének növényvilága. *Bakonyi Természettudományi Múzeum.* Zirc. 1999. 80 old.

Bácsország. Vajdasági honismereti szemle. Kiadja a Népkör Magyar Művelődési Központ. Szabadka. 2001. V-VIII. 82 old. – *dr. Rác Fodor Sándor:* A magyar kultúra sorsa Magyarországgal szomszédos államok területén az I. világháború után; *dr. Gulyás Gizella:* Than fivérek és az 1848-1849-es szabadságharcban; *Kalapis Zoltán:* Bácsországi tör-

ténészek; *Bárth János:* Egy bácskai ruszin falu, Keresztúr, telepítése a XVIII. század közepén; *Dobai József:* Torda múltja – dióhéjban (1776-1953); *dr. Virág Gábor:* Topolya birtok- és gazdálkodási viszonyai a XIX. század első felében; *Uri Ferenc:* Barangolás Székelykevéren; *Ökrész Károly:* Temerin Pesty Frigyes helynévi gyűjteményében; *Kocsis Antal:* Obornyacs; *U. ő:* Verbászi zsinagógák; *Cservenák Pál–Nagy Tibor:* Topolyai szobrok és emléktáblák múltja és jelene; *Hovány Lajos:* Északkelet-Bácska felszíni vizei a XVII. század végén; *Brenner János:* Így láttam, így éreztem – Részletek a szerző készülő memoárjából; *Zombori András:* Emlékezés a bánáti mesemondóra, Borbély Mihályra; *Rákitty Lajos:* Frontszolgálaton 1944. szeptember 28-tól 1945. május 24-ig; *Mojzes Antal:* Akikért mégis szólt a harang – A bajmoki razzia túlélőitől hallottuk; *János József:* A méhészet vidékünkön az 1800-as évektől; *Kalapis Zoltán:* A szabadkai és a zombori Bácska alapítója: Radics György; *Szabó J. József:* Egy bánáti születés humanista – Schulpe György élete és munkássága; *dr. Libman Emil:* Kórházalapítási kísérletek Szabadkán 1766 és 1841 között; *Horváth Sándor:* Adalék a Képes levelezőlapok – korok és korszakok tükré című íráshoz; *Kovács Endre:* A dóroszlói postaház emléke; *Horváth József:* Hidat döntő hajó Zentán – Érdekesek képes levelezőlapokon; *Dudás Antal:* Az 1896-os millennium megünneplése egy nyugat-bácskai kis faluban (Kapuszina); *Bárth János:* Szállások Bács mezőváros környékén a XVIII. század elején; *dr. Rác Fodor Sándor:* A bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola múzeumi tanterme; *dr. Gulyás Gizella:* Lauka Gusztáv, a Márciusi Ifjak egyike és a Petőfi család; *Kókai Sándor:* Újabb Vén kópé felbukkanása.

Bánd község a Séd völgyében: fejezetek Bándról. Szerk.: *Krein Péter.* Kiadja az Önkormányzat. Bánd. 1998. 100 old.

Bánszky Pál: Megújuló faragóhagyomány. Szerzői kiadás. Bp. 2000. 180 old.

Bene András Gyula: Mezőtúr város története, 996–1944. Szerzői kiadás. Szolnok, 2000. 39 old.

Berhida, Kiskovácsi, Peremarton története és néprajza. Szerk.: *Lichtneckert András.* Megyei Levéltár. Veszprém, 2000. 82 old.

Bevándorlás Romániából, a volt Szovjetunióból és Csehszlovákiából Magyarország északi megyéibe, 1945-1998. Az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének közleményei. Szerk.: *Szászi Ferenc.* Nyíregyháza, 2001. 173 old.

Bodnár István: Mezőtlábas kisvárosom. Nyíregyháza, 2001. 128 old.

Borbás László: Alsóörsi nevek. Kiadja az Önkormányzat. Alsóörs. 1998. 151 old.

Botka János: Jász-Nagykun-Szolnok megye jelképei. Kiadja a Megyei Önkormányzat. Szolnok. 2000. 160 old.

A Cholnoky Jenő Általános Iskola és Gimnázium jubileumi évkönyve, 1949–1998. Szerk.: Frisch Gyula, Horváth Józsefné. Veszprém, 1998. 167 old.

Csikány Tamás: Honvédtüzérség az 1848-49-es szabadságharcban. Tinta Kvk. Bp. 2000. 189 old.

Egerszegi Ferenc: A Városvédő és Szépitő Egyesület 10 éves krónikája. Sümeg, 1998. 56 old.

Emberek, szövegek, hiedelmek. Tanulmányok. Szerk.: Czégényi Dóra és Keszeg Vilmos. Kriza János Néprajzi Társaság. Kolozsvár, 2001. 206 old. – *Nagy Magdolna:* A hiedelemalakok rendszerbe szerveződése Kása Ferenc hiedelmeiben; *Bartha-Balog Emese:* Hit és kétely a hiedelemszövegekben; *Balássy Enikő:* Egy székelyhodos család hiedelemvilága; *Komáromi Tünde:* Az ijedtség; *Czégényi Dóra:* A hiedelem és a hiedelemszöveg, mint reprezentáció.

Erdélyi Gyopár. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület közlönye. Kolozsvár, 2001. 1. 32. old. – A tartalom-ból: *Orosz József:* A brassói Millenniumi emlékoszlop története; *Fazakas Ferenc:* A Lengyel Tátrából a „Szlovák-Paradicsomba” I.; *Egri Ferenc:* Czárán Gyula halálának 95. évfordulójára; *Zsigmond Enikő:* Miként védhető egy védtelen terület (A Szent-Anna tó melletti Mohos-tözepláp); *Máthé Gyula:* A Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Bizottság VI. Partiumi Honismereti Konferenciája; *Tóth István:* Vadvirágok és gyógyító növények; *Váradi István:* A Kolozsvári Amatőr Barlangász Klub; *Páll Endre:* Kalandozás a Bucsecsben.

Erdélyi Gyopár. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület közlönye. Kolozsvár, 2001. 3. 32. old. – A tartalom-ból: *Máthé Gyula:* Újraalakult az EKE Bánsági osztálya; *Kassay Sándor-Szénási Zoltán-Lészai István:* Februári túra a Retyezátban; *Fazakas Ferenc:* Újból a Retyezátba; *Buzás Pál:* bemutatkozik a Pro Kalotaszeg Kulturális Egyesület; *Székely Lavotta:* Gyalogtúrázók VIII. országos találkozója Kiskundorozsmán; *Orosz József:* Az EKE Brassói Osztályának kirándulása Barcaföldvárra és Hidvégre; *Incze Réka:* Nagyzezerjőfű a Tordai hasadéokban; *Tóth István:* Vadvirágok és gyógyító növények.

Ethnica. Szerk.: *Ujváry Zoltán.* Kiadja a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék. Debrecen, 2001. 1. 40 old. – *Ujváry Zoltán:* Bátor Mednyánszky Alajos mondái; *Paczolay Gyula:* Akinek a forró kása megégette a száját, az az aludtjetet is megfújja – Adatok egy közmondás történetéhez; *Bartha Elek:* Adatok a bizánci egyház litiai ünnepeinek folklórához; *Bárh Dániel:* Nagypénteki karnevál Baján 1796-ban; *Szilágyi Miklós:* Az árpa veremése – Kunszentmárton, 1766; *Keményfi Róbert:* Egy gömri magyar falu Szlovákiában; *Szabadfalvi József:* Kilencven éve született Dobosy László; *Farkas József:* Hetven éve született Ferenczi Imre; *Pócs Éva:* Erdélyi Zsuzsanna születésnapja; *Selmezi Zsuzsa:* Ikvainé Sándor Ildikó évfordulója; *Kolczák László:*

Németh Péter 60 éves; *Szilágyi Miklós:* A 60 éves Bellon Tibor köszöntése.

Ethnica. Szerk.: *Ujváry Zoltán.* Kiadja a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék. Debrecen, 2001. 2. 80 old. – A tartalom-ból: *Jung Károly:* A Magyar Szent Korona ferde keresztjéről (A néphagyomány és a közvélekedés adatai); *Edelényi Adél:* A vörösbart gondakör történeti háttere; *Ujváry Zoltán:* Gaal György népmeséi és közmondásai; *Pilipkó Erzsébet:* Útköző identitások egy kárpátaljai magyar görög katolikus közösségben; *Fazakas Mihály:* A népi táplálkozás és az egészséges életmód; *Papp Richard:* Sátoros ünnep, szeder, szombat a magyar zsidó hagyomány változásainak tükrében; *Pacsai Imre:* Egy mesetípus vándormotívumainak nyomában; *Szilágyi Miklós:* Egy ballada-törredék és szöveghagyomány; *Papp József:* Legendák kastélya – kastélyok legendái; *Katona Imre:* Kerületi már a Vak Asszony! (A megszemélyesített álom mitológiai alakja egy csongrádi szőlősbán); *Katona Imre:* Újabb adatok egy mitológiai hátterű szőlősbánhoz; *Dankó Imre:* A debreceni búzakalászos-kévé, sarlódszes sírkövekről; *Kriza Ildikó:* Emlékezés Együd Árpádra 80. születésnapján; *Szabadfalvi József:* Farkas József 70 éves;

Ethnica. Szerk.: *Ujváry Zoltán.* Kiadja a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék. Debrecen, 2001. 3. 120 old. – *Paczolay Gyula:* Az első magyar közmondásgyűjtemény és szerzője Baranyai Dezi Csímor János; *Lesznicskova, Liljana:* Hagyomány és újítás Fazakas Mihály és Petko Szlavejkov kalendáriumaiban; *Gecse Annabella:* Az egyház szerepe a faluközösségben (Egy szlovákiai magyar falu, Baraca példáján); *Kovács Előd:* Nők szerepe a társadalmi konfliktusokban a hagyományos karacsaj-balkár kultúrában; *Makai Melinda:* Szakrális étkezés a holt-tengeri tekercek alapján; *Dallos Csaba:* Új vallási mozgalom, kiségyház, vallási kisközösség; *Papp Richard:* Vallás és tradíció a Vajdaságban, avagy: nyugdíjba ment-e a télapó? *Csáky Károly:* Ünnepi szentelvények és tárgyak népünk hitvilágában; *Lukács László:* Húsvéti tojásjátékok; *Mód László:* Jeles napi szokások Szentesen a XVIII. század második felében; *Pogány Mária:* Gondolatok néhány őrségi szokás eredetéről; *Szilágyi Miklós:* Flórián Mária köszöntése; *Mohay Tamás:* Andrásfalvy Bertalan 70 éves.

Ezer évünk Európában. Sorozatszerkesztő: *Székely Szabó Zoltán.* Kiadja az „Európa Club”. Wien-Bécs, 2000. 203 old. – A tartalom-ból: *Marosi Endre:* Ezer évünk Európában – Szent István állama; *Nemeskürty István:* 1000 éves magyar művelődéstörténet; *Salamon Konrád:* A XX. szd-i magyar történelem sorsfordulói; *dr. Kubassek János:* Az erdi Kőrösi Csoma-szobor kálváriája; *Medvigy Endre:* A 111 esztendeje született Nyíró József elbresztése a 100 éves Pazmaneumban; *Székely Szabó Zoltán:* Kergekörös évszázadom, avagy Nincs Erdély elveszve – csak nem a miénk; *Smuk András:* „Nemzeti zárandoklatok és honismereti körutak”; *Sylvester Lajos:* Ausztriaiak honismereti köruta-

kon; *Váry O. Péter*: Bécsben a magyarság szolgálataiban.

Ezredforduló. A tudomány jelene és jövője a kisebbségben élő közösségek életében c. konferencia előadásai. Szerk.: *Tóth Károly*. *Nostra Tempora* 3. Lilium Aurum. Dunaszerdahely. – *Tóth Károly*: *Előszó*; *Miklósi Péter*: Megnyitó; *Szarka László*: Az integrált kisebbségkutatási modell lehetőségei; *Liszka József*: Szlovákiai magyar népraajz és/vagy európai etnológia; *Bíró A. Zoltán*: A szakmai kapcsolatok intézményesítésének lehetőségeiről (határon túli szempontból); *Lempl Zsuzsa*: Az értékrendkutatástól az iskolaportrékig; *Bodó Julianna*: Jelek a térben. Identitástermelés és térhasználat a Székelyföldön; *Papp György*: A délvideki (vajdasági) társadalomtudományi és nyelvészeti kutatások céljairól és jellegéről; *Bakó Boglárka*: Lokális identitás és interetnikus kapcsolatok a Kárpát-medencei kisebbségi magyar közösségek nemzeti tudatában; *Vári András*: Többnemzetiségű kistérségek a visegrádi országok határain – a kutatás lehetőségei és az MTA Kisebbségkutató Intézet tervei; *Papp Z. Attila*: A civil társadalom eszméje a romániai sajtóvilágosságban 1990 után; *Kovács Éva*: Alteritás és identitás: a két világháború közötti határterületek, különös tekintettel a szlovák-magyar határra; *Óllós László*: Nemzetiségi viták és szakirodalmi háttérük Szlovákiában; *Papp Richárd*: Vallás és identitás a Vajdaságban: egy társadalomtudományi kísérletről; *Magyari Tivadar*: Kisebbségek részvétele a többségi társadalom közéletében; *Gereben Ferenc*: A szlovákiai magyarok nemzeti és kulturális identitása; *Vadkerty Katalin*: A csehszlovákiai magyarok problémái; *Sorbán Angéla*: Trend Társadalomkutató Műhely (Nagykároly); *Göncz László*: Tudománysszervezés a Mura mentén; *Kolláth Anna*: Jelen és jövő a Maribori Egyetem Pedagógiai Karán működő Magyar Nyelv és Irodalom Intézetben; *Törzsök Erika*: Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Programiroda; *Gábrity Molnár Irén*: Vajdasági magyar humán tudományosság és a tudományos műhelyek szerepe; *Telekiné Nagy Ilona*: Kutatómunka a Konstantin Egyetem Hungarisztika Tanszékén; *Mészáros András*: A Comenius Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének jelene és jövője; *Ág Tibor*: A népzenei adattár ismertetése; *Danter Izabella*: A Mátyusföldi Muzeológiai Társaság; *Csicsay Lajos*: Egy magyar pedagógiai műhely Szlovákiában; *Bukovszky László*: Pázmány Péter Tudományosság; *Szabó András*: A Csíki Székely Múzeum az önazonosságtudat megtartásában; *Simon Szabolcs*: Adalékok a Mercurius Társadalomtudományi Kutatócsoport életéből; Magyarságkutató tudományos Társaság (Szabadka).

Édes Anyanyelvünk. Az Anyanyelvapolók Szövetségének folyóirata. 2001. 3. 20 old. – A tartalomról: *Vígh Károly* történész válaszol *Maróti István* kérdéseire; *Bán Ervin*: Még egyszer az anyanyelvpolás létjogosultságáról; *Büky László*: Régi szavak – új fogalmak; *Grétsy Zsombor*: Egy kis élet-

tan – a szólások tükrében; *Brauch Magda*: Semmitmondó mondatok; *Buvári Márta*: Mondjuk magyarul! – Az anyanyelvi mozgalom eseményei.

Édes Anyanyelvünk. Az Anyanyelvapolók Szövetségének folyóirata. 2001. 4. 20 old. – A tartalomról: *Maróti Andor*: Múltó modorosság vagy tartós változás (a hangsúlyról); *Balázs Géza*: Nyelvi utazás Pannonhalmán; *Dede Éva*: Nyelv és pszichológia; *Kovács József*: Ki pendül egy húron?; *Antalné Szabó Ágnes*: A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny 2001. Évi Kárpát-medencei döntőjéről; *Pokorni Zoltán* oktatási miniszter köszöntője a helyesírási verseny döntőjén; *Szathmári István*: A Szép magyar beszéd verseny értékelése; Anyanyelvi mozgalmak itthon és határon túl.

Fejes Sándor: A Magyar Királyi 7. Honvéd Huszárezred története a dokumentumok tükrében: 1874-1920. Pápa. 2000. 170 old.

Felsőcsernátóni népmesék. György Ignác csernátóni mesemondó meséi. Gyűjtötte *Kakas Zoltán*. Kriza János Néprajzi Társaság. Kolozsvar, 2001. 73 old.

Fodor Miklós: Bakonyszentlászló helytörténeti olvasókönyve. Szerzői kiadás. Bakonyszentlászló. 2000. 66 old.

Fórum. Társadalomtudományi Szemle. A Szlovákiai Magyar Tudományos Műhelyek folyóirata. Galánta. 2001. 1. 192 old. – *Angyal Béla*: A csehszlovákiai magyar választói magatartás a két világháború között; *Mesečnikov, Grigorij*: A nem konszenzuson alapuló választási reform: Szlovákia esete; *Fedőncsilla*: Nemzetiségi iskolahálózat és magyaroktatás Kárpátalján; *Vörös Ferenc*: Családnevek vizsgálata négy szlovákiai községben (Balony, Diósfőregtepatony, Kiscétény, Nagycétény) az 1896–1999 közötti időszakban; *Menyhárt József*: Nyelvhasználatunk zabigyerkei; *Simon Szabolcs*: Lanstyák István könyvei nyelvünkéről; *Agócs Gergely*: A mesterség elsajátításának társadalmi intézménye a cigányzenészek körében (szlovákiai magyar példák); A rendszerváltás éve (Janics Kálmán beszélget *Sándor Eleonóra*).

Fórum. Társadalomtudományi Szemle. A Szlovákiai Magyar Tudományos Műhelyek folyóirata. Galánta. 2001. 2. 200 old. – A tartalomról: *Árendás Zsuzsanna*: Szlovákiai magyar kitelepítette Hirden: a lakosságcsere elszámozzait; *Terebessy Sáros Aranka*: Középső-Zemplén migrációs folyamata a dualizmus korában; *Danis Ferenc*: Hont vármegye mezőgazdasága a XVIII. szd-tól 1918-ig; *Boros Ferenc*: A trianoni „béke” születésének időszaka; *Hushegyi Gábor*: Brogyányi Kálmán szakirói, művészetkritikusi tevékenysége; A rendszerváltás éve (Szép Attilával beszélget *Sándor Eleonóra*); *Popély Árpád*: A csehszlovákiai magyar kisebbség történeti kronológiája; *Hundik Péter*: A Márai Sándor Alapítvány.

Gál Sándor: Metszet-2000. Közművelődési intézmények és kulturális célú egyesületek Heves megyében. Kiadja a Megyei Művelődési Központ. Eger, 2001. 180 old.

Gárdonyi Géza: Szegedi figurák, 1889. Szerk.: Péter László. Bába és Társai Kiadó. Szeged 2000. 196 old. – Gárdonyi 1889-ben Szegedi Paprika címmel élclapot szerkesztett, melyben szatirikus arcképet festett a szegedi közélet alakjairól: városi tisztviselőkről, ügyvédekről, színészekről.

Gyurgyák János: A zsidókérdés Magyarországon. Osiris Kiadó. Bp. 2001. 792 old.

Hajszálgöyökerek. Összeállította: Vadász Anna. Domus Hungarica Egyesület. Győr, 2001. 154 old. – A tartalomról: **Dr. Timaffy László:** A Domus Hungarica Egyesület tizenegy éve 1990-től napjainkig; **Lanczendorfer Zsuzsanna:** A tudós „aranyász” dr. Timaffy László, a Domus Hungarica Egyesület elnöke; **Dr. Timaffy László:** Táltosok, tudósok, boszorkányok című könyvből, 192. (részlet); **Mátyás Ildikó:** Nem könnyű kisebbségi sorban tanítani; **Illés Ferenc:** Katona voltam Koszovóban; **Kracsencs Anita:** Én itthon akartam maradni, de Magyarországon szerzett tudással; **dr. Tamás József:** Sánkfalvától Győrig; **Varga Lajos:** Hajlék vagy otthon; **Vadász Anna:** Magyarok Magyarországon; **dr. Polgár Tibor:** Gondolatok a számvetéshez és a hogyan továbbhoz; **Szakál Gyula:** Túlélési stratégiák, hatalmi manipulációk a szlovákiai magyarság körében (1957–1990); **Kovács László:** Kísérlet a diglosszia állapotának fölmérésére alapiskoláink tanulóinak és tanítóinak beszédében; **Jáki Sándor Teodóz:** Tudósítás a csángómagyarokról; **Somogyi Gyula:** Akik majd utánunk jönnek; **dr. Barsi Ernő:** Megtartó, összetartó kultúra.

Hazanézó. A korondi Firtos Művelődési Egylet folyóirata. Főszerk.: **Ambrus Lajos.** 2001. 2. 36 old. – A tartalomról: **Ambrus Lajos:** Helyismereti olvasókönyv – Korond; **Elekcs Tibor:** A települések és a közigazgatás változásai a Sóvidéken II.; **Józsa András:** A korondi Rakodó-hegy; **Sófalvi András:** Sóváradi középkori temploma; **Ferenczi Sándor:** Udvarhelyszéki egyházi vizitációk Szebelébi Bertalan vikárius idejében; **Ráduly János:** Az Állatnyelv népmesetjűs két változata; **Böloni Domokos:** Egy faragókörrel; **Márton Béla:** Hajdani sószerzés és sóórzés Szovátán; **Gub Jenő:** Eleven találmányok: építéstechnika az állatvilágban; **Ferenczi Géza:** Az énlaki rovásemlékek kapcsolatos „bonyodalma”; **Józsa János:** Cserépedényünk dísz; **István Lajos:** Agyagból készített gyermekjátékok és hangszerek; **Ambrus Lajos:** Az eszes ciszmadia.

Hála József–Landgraf Ildikó: Magyarországi bányászmondák. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 24-25. Szerk.: **Hadobás Sándor.** Rudabánya. 2001. 123 old.

Hencz Péter: Gróf Klebelsberg Kunó, a harmadik évezred minisztere. Bába és Társai Kiadó. Szeged 1999. 96 old.

Hermann István ifj.: Szentmiklósi és óvári Pongrácz Gáspár pápai plébános városleírása a XVIII. szd. elejéről: forráskiadás. JMVK Pápa. 1999. 48 old.

Hetyény János: Nagyboldogasszony virrasztása. A Karancs-hegyi búcsú. Egy terepkutatás jegy-

zetei 1951–1952. *Források a magyar vallásos népeletről.* Szerk.: **Barna Gábor.** A Szegedi Tudományegyetem Néprajzi Tanszékének forráskiadványa. Szeged, 2000. 225 old.

Hevesi Honismeret, 6. Szerk.: **Csiffary Gergely.** Kiadja a Heves Megyei Honismereti Egyesület. Eger. 2000. 54 old. – A Rózsaszentmártonban 2000. novemberében rendezett tanácskozás anyaga. **Hajdú Jánosné:** A Heves Megyei Honismereti Egyesület 2000. évi közhasznúsági beszámolója; **Láng Jánosné:** Rózsaszentmárton község bemutatása; **Varga József:** Egykori lignitbányászat a Mátraalján; **Breuer János:** A külfejtéses lignitbányászat kialakulása, jelene és jövője; **Hamza Jenő:** Az Alapítvány működésének előzményei, fontosabb állomásai.

H. Szabó Lajos: A keszői vár és környéke: a romok a múltat idézik. Szerzői kiadás. Pápa, 2000. 86 old.

H. Szabó Lajos: Negyvennyolcas emlékművek, honvédsírok Veszprém megyében. Szerzői kiadás. Pápa, 2000. 200 old. és 293 fénykép.

Huszár Pál: A várpalotai evangélikus, református és római katolikus egyházközösség története 1850 és 1950 között. KGyVK Várpalota, 2000. 113 old.

Irányi László: Nagyesztergár a XVIII. szd.-ban. Kiadja a Német Nemzetiségi Önkormányzat. Nagyesztergár, 2000. 70 old.

Kalmár Lajos: Balaton. Alexandra. Pécs. 2000. 173 old.

Kalotaszeg. Kulturális, közéleti havilap. Kiadja a Pro Kalotaszeg Művelődési Egyesület. Bánffy-hunyad. 2001. 3. 12 old. – **Tötszegi Tekla:** A címermotívum a kalotaszegi magyar népi díszítőművészetben; **Buzás Pál:** A „kizsákmányoló”; **Major Ferenc:** A többszólamú éneklés hagyományai Bánffy-hunyadon; **Lukács Ferencné:** A Kalotaszegi Református Egyházmegye Nőszövetségi Zászlójának vándorútja; **Vincze Zoltán:** Emlékek Gyarmathy Zsigánéról; **Tonk Márta:** Kalotaszeg-verseny Zsobokon; **Ricci József:** Emlékezetes kirándulások: Nagyszeben; **Uő:** Erdélyi települések lakosságának vallási megoszlása 1900-ban; **Mann Gabriella:** Évezrednyitó riszgetetői majális (népdalvetélkedő).

Kalotaszeg. Kulturális, közéleti havilap. Kiadja a Pro Kalotaszeg Művelődési Egyesület. Bánffy-hunyad. 2001. 4. 12 old. – **Kusztos Tibor:** Kalotaszegi jövőkép; **Boldizsár Zeyk Imre:** Népdal-kórustalálkozó az aranyosvidéki Alsó-Felszöszentmihályon; **Uő:** Kalotaszegi kapu Tordaszentlászló község északi területének határán, a sztolnai híd mellett; **Vér István:** Hagományteremtő Nádasmenti Ifjúsági Találkozó Mákófalván; **Buzás Pál:** Visszavisszajárok...; **dr. Vincze Erzsébet:** A népi gyógyászat; **Ricci József:** Emlékezetes kirándulások: Szamosújvár és Dész; **Boldizsár Zeyk Imre:** Idős Zoór Márton emlékezte; **Kovács Pirokska:** Staféta – váltás.

Kapor Károly: Veszprém megye közoktatásának főbb változásai a dualizmus korától napjainkig, 1868–2000. MPI. Veszprém, 2000. 56 old.

Karpel Péter: A Gáthy Család története: gyöngyszemek a magyar nyelvészet, zene és természettudomány múltjából. Kiadja a Jókai Kör. Pápa, 2000. 127 old.

Káldy-Nagy Gyula: A csanádi szandzsák 1567. és 1579. évi összeírása. Szerk.: *Blazovich László. Dél-Alföldi Évszázadok* 15. Csongrád Megyei Levéltár. Szeged, 2000.

Koczó József: Az Alsó-Ipoly mente vallás- és egyháztörténeti. A honfoglalástól a millenniumig. *Honti füzetek* 1. Vámosmikola, 1999. 56 old.

Koczó József: Vámosmikola és Perőcsény valásfelekezeti a XVIII. *Honti füzetek* 2. 1999. 56 old.

Koczó József: Vámosmikola a középkorban. *Honti füzetek* 3. Vámosmikola, 2000. 72 old.

Koczó Renáta: Az 1782. Évi Hont megyei cigányper. *Honti füzetek* 4. Vámosmikola, 2000. 80 old.

Koczó József dr.: Vámosmikola 1300–2000. *Honismereti Kiskönyvtár.* Kiadja a KT Kiadó. Komáromi (Komárno). 2000. 16 old.

Kovács Károly: Néprajzi önéletrajzom. Kotsis Sándor kiadása. Bp. 2001.76 old.

Könyvecz Hajdú-Bihar megye múltjából. Válogatott ajánlott bibliográfia. Összeállította: *Bényei Miklós.* Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár. Debrecen, 2001. 127 old.

Közsegfalvi Ferenc: Csomorkánytól Csomorkányig. Helyismereti írások Hódmezővásárhelyről. Bába és Társai Kiadó. Szeged, 2001. 219 old.

Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 9. Szerk.: *Keszeg Vilmos.* Kolozsvár, 2001. 297 old. – *Keszeg Vilmos:* Ajánlás; *Kósa László:* A Kriza János Néprajzi Társaság közönléte; *Péntek János:* Nemzedékváltás és intézményépítés; *Liszka József:* Egy kisebbségben élő népcsoport néprajza összefoglalásának nehézségei a 20. szd. végén; *Katona Imre:* A volt bukovinai székelyek népi lírájának változásai az Al-Dunánál és a Dunántúlon; *Kürti László:* Erdély, imázs, néprajzkutatás; *Faragó József:* Gunda Béla, a Kolozsvári Magyar Tudományegyetem néprajzi professzora; *Udvari István – Viga Gyula:* Sztripszky Hiador néprajzi tevékenysége Erdély együttélő népeinek kutatásában; *Viga Gyula:* Adatok Erdély halászatának kutatástörténetéhez; *Gazda Klára:* A romániai magyar népművészet-kutatásról; *Olosz Katalin:* Kanyaró Ferenc és az erdélyi magyar népballadákutatás; *Nagy Olga:* A népmesétől az oral history-ig; *Balázs Lajos:* Az emberélet fordulói a romániai magyar néprajzkutatás tükrében; *Cseke Péter:* Szerkezeti arányok, műfaji rendezőelvek az erdélyi faluszociológiákban; *Pozsony Ferenc:* Társadalomnéprajzi eredmények Erdélyben; *Borbély Éva:* A Korunk társadalomnéprajzi körének története; *Bárh János:* Az erdélyi néprajzi kutatás 20. szd.-i írott forrásairól; *Szőcsné Gazda Enikő:* A néprajz írott forrásai; *Major Miklós:* Vásári sokadalmak Szilágynagyfaluban; *Gráfik Imre:* Az etnopszichológiai kutatások jelentőségeiről; *Zsigmond József:* Kutatói és gyűjtői tevékenységem

leírása; *Zsigmond Győző:* A magyar népi kultúra a Bukaresti Tudományegyetem Hungarológia Tanszéke oktatási keretében; *Keszeg Vilmos:* Táj és kép.

Kunhegyes képeslapok és fotók tükrében, 1885-1945. Összeállítás Oláh Lajos gyűjteményéből. Szerk.: *Oláh Lajos, S. Kiss Rozália, Szabóné Somody Mária.* Kiadja Kontra József. Kishegyes, 2000. 112 old.

Lackovits Emőke S.: Az egyházi esztendő jeles napjai, ünnepi szokásai a bakonyi és a Balaton-felvidéki falvakban. Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém. 2000. 285 old.

Lengyel András: „Közkatonái a tollnak...” Vázlatok Szeged sajtótörténetéhez. Bába és Társai Kiadó. Szeged 1999. 493 old.

Majsa beszélgetőkönyv. Előszó: *Endre Sándor.* Szerk.: *Kozma Huba.* Majsa Alapítvány. 2001. 408 old – *Kozma Huba-Závada Pál:* Kiskunmajsa társadalomszerkezete 1945-ig; *Vörös Balogh Dezső:* „A nagykabátot ez a nagy tisztesség azért levette rólunk”; *Konecsni Györgyné:* „Balekok voltunk mindahányan”; *Fischhoff Anna:* „Minket keresztény zsidóknak tartottak Majsán”; *Korom Mihályné:* „Szegénységre születtem, dolgoztam mindig, nem vágyakoztak gazdagságra”; *Rádóczi Dezső:* „Cudar Idők jöttek azután ránk negyvenkilenc-ötventől kezdődően”; *dr. Kovács László:* „Alapelveim: képet csak vásárolni szabad, eladni sohasem”; *Fülöp Péterné:* „Volt olyan idő, hogy a magunkéval nyolc család szennyesét mostam”; *Figura Miklós:* „A jószág is olyan, mint az ember, lelke van annak is.”; *Zsán Klúcsó Béláné:* „Isten veled, hazánk, jövőnk vissza!”; *Brecska József:* „Nincs papírom róla, mégis a főztöm után ismernek a legtöbben”; *Dinnyés Károlyné Halász Ica:* „A negyvenes évek közepétől az ötvenesek végéig szinte minden majsa műkedvelő előadásban játszottam”; *Dr. Pongrácz Elemér:* „Nem voltam fölösleges idáig”; *Konecsni Ferencné Garas Ilona:* „Az elmúlt ötven év alatt nagyon lehangyolott Majsa hitélete”; *Csipak Mária:* „Kerülöm a vitákat, amolyan csendes szemlélődő vagyok”; *Kerpits Miklós:* „Hiszek abban, hogy aki nem ismeri iskola, városa múltját – gyökértelen, és nem tud biztos jövőt építeni”; *Hajagos Gyula:* „Hivatásunkhoz tartozik, hogy nem tudunk gyökeret eresztetni egy-egy településen.”; *Nagy Kálmán:* „Nagyon szerettem tanítani. Soha nem kezeltem le a gyermekeket, hanem felnőttként tisztelte, emberszámba vettem őket”; *Terbe Sándor:* „Majsa köztudottan vallásos község volt, nagyon idefigyeltek...”; *Terbe István:* „Az első években nem akartam tanító lenni, de később – tanítványaim hatására – igencsak megszerettem a pedagógusi pályát, ez lett az életem”; *Orosz József:* „A diákok régebben fegyelmezettettek voltak, mert akkor még a szülők is többet követeltek tőlük”; *Felföldi László:* „Az a huszonhárom év, amit tanyán tanítottam, volt életem legszebb korszaka; *Tóth Rudolfné:* „Nem tudom, a kívülállóknak hogyan ítélik meg, de úgy érzem, hogy a torzulások, hülyeségek ellen mindig felleptem...”; *Benedek Istvánné:* „A tanyai tanító-nak üvegből legyen a háza, hogy őt mindig láthas-

sák, és ő is mindig kiláthasson onnan”; *Tóth Kovács László*: „Ha valaki ezen a pályán eredményt akar elérni: vállalnia kell az úttörő munkát, a járatlan úton haladást...”; *Nagy András*: „Számomra mindmáig édesapám a példaképem”; *Farkas Zoltán*: „Az ember nem menekülhet el azok elől a feladatok elől, amelyek megkeresik”; *Ruskó Sándor*: „Ez a felzárkóztató pedagógia lett a munkám, élethivatásom”; *Csöti Lajos*: „Ott aztán kiderült, hogy távollétemben egyhangúlag megválasztottak a munkástanács elnökének”; *Csöti Lajosné Dósa Adel*: „... elképzeléseimet a háború és Réthey apát úr húzták keresztbe”; *Dósa Imréné*: „Magamra találtam itt, mert rájöttem, hogy a gyógypedagógia és a keresztény pedagógia szoros rokonságban állnak egymással”; *Csöti Péter*: „Az győzött meg végül, hogy leendő iskolám tanestületének többsége kijelentette, szívesen látva vezetőjének”; *Csöti Mária*: „Én még most sem tudnék elképzelni magamnak más foglalkozást”; *Dósa Imre*: „Vallom, hogy az élet értelme a szeretet”; *Kiss József*: „Nem adtuk fel sohasem, ezért van amink van”; *Horváth István*: „Az elvtárs itt gondnok? – kérdezte tőlem, amikor bemutattak”; *Juhász-Vedres István*: „Édesanyám javasolta, hogy legyek pedagógus”; *dr. Fülöp József*: Újabb szövetkezésre lenne szükség, de erre éretnen még a magyar parasztság”; *dr. Kis Klára*: „Mindig benne voltunk valami életbevágóan fontos szervezkedésben”; *Czifrik Endre*: „Sokan irigyelnek bennünket, meggyőződéseim és reményeim szerint jogosan”; *Brecska Attila*: „Nem is maga a rendszerváltás döböntött meg, hanem a párt szétzúllése”; *Gyöngyösi Péter*: „Pártunk készül az újabb választásra”; *Kuklis Jenő*: „Sorstársak vagyunk, a tudat legyen értő, az érzelem pedig megértő”; *Udvardi Illés*: „... megírtam azt is, hogy KISZ titkár voltam, meg hogy kizártak a pártból, meg mindent.”; *dr. Hajdu Zoltán*: „Fájdalmasan hiányzik ebben a városban az átláthatóság, a nyilvánosság”; *Ilesik László*: „Ezt hagyja abba bírónő, én ugyanis nem koldulni jöttem ide, hanem az igazamat keresni”; *Majoros Mária*: „Ha nem is én vonultam be Csehszlovákiába, máig úgy érzem, hogy jogos volt akkori vívódásom”; *Márton József*: „A mérce számomra mindig édesapám volt, ugyanolyan jól szerettem volna végezni munkámat, ahogyan ezt ő tette”; *Kiss Károly*: „Az a véleményem, hogy nekünk az idegenforgalmat kell megnyergelnünk”; *Elek János*: „A sorba beállókna, az átlagembereknek kedvezett a szocialista rendszer: Ha valaki kitűnt, meglakolt ezért”; *Rádóczi Éva*: „Majsán egyébként sem szeretik azokat az embereket, akik kilógnak az öntőformákból”; *Terbe Zoltán*: „A politikáról, a demokráciáról alkotott képünk megváltozott az önkormányzati évek alatt”; *Szikora Gyula*: „Jól ismertem ugyan a céget, de nem ismertem igazán az embereket”; *Illés László*: „Úgy érzem, hogy mindig az országos változások előtt járunk”; *Gáspár Tivadar*: „... nekünk a tulajdon megszerzése, megőrzése a dolgunk”; *Koncz Jenő*: „Sohasem bízattam senkit azzal, hogy kint fog meggazdagodni”; *Balogh László*: „Ha rákényszerülök, tudok dolgozni szakadásig”; *dr. Törökne Kuklis Edit*:

„...anyának lenni egyébként is a legszebb feladat az életben”; *Kolompár Orbán*: „Nagyon szeretném azt, ha mi is eljutnánk oda, ahová az amerikai feketék eljutottak”; *dr. Csomor Sándor*: „Nem a patrióta szemlélet érvényesül itt Majsán, hanem a személyes érdekeket védő lövészárkharc...”

A magyar népi tánczene. Szerk.: *Virágvölgyi Márta, Pávai István*. Planétás. Bp. 2000. 409 old.

Marosvidék. Makó és térsége kulturális folyóirata. 2001. 2. 76 old. – A tartalomról: *Bálint József*: Gyermekek éve Makón; *Gilicz János*: Az 1821. Évi árvíz; *Halmágyi Pál*: Erzsébet királyné emlékezete; *Tóth Ferenc*: Tamási Áron makói vendégszereplése; *Papp János*: Fél évszázad mezsgyéjén; *Rozsnyai János*: Régi kutak Maroslelén; *Loós Károly*: Életem regénye; *Csapó Jánosné*: Aratási szokások Apátfalván; *Vargáné Antal Ilona*: Kenyérsütés Apátfalván; *Rácz Sándor*: In memoriam Kardos János; *Kotormán István*: Szikszai György (ref. lelkes) nyomdokain; *Pápay Endréné*: Húsz éve új utakon a Maros táncegyüttes; *Budai Gábor*: A makói Szabó család története; *Stenszky Attila*: A holocaust története Makón; *Stenszky Attila*: A holocaust története Makón; *Pápay Endréné*: Lelkes beiktatás a makói Fehértemplomban; *Ruszkai Béla*: Bartók Béla kerékpáros emléktúra Nagyszentmiklósrá; *Rozsnyai Éva*: Észtországban jártak a maroslelei iskolások.

Marton Jenő: Balatonudvari története. Kiadja az Önkormányzat. Balatonudvari. 2000. 285 old.

Migráció. *Nostra Tempora* 5. Szerk.: *Novák Veronika*. Lilium Aurum. Dunaszerdahely. 2001. 208 old. – *Horváth Aurum Margita*: Német betelepítés a Csallóközbe; *Klačka, Jozef*: Horvátok betelepülése Nyugat-Szlovákiába; *Mrva, Ivan*: Felekezeti és politikai népvándorlások a Cseh Korona országaiból Pozsony és Nyitra vármegye területére a XVI-XIX. szd. folyamán; *Weinbergerová Mária*: Zsidó települések Szlovákia területén; *Mann, B. Arne*: A csallóközi romák történelméről; *Novák Veronika*: Roma oklevelek és kiváltságlevelek az Esterházy család birtokában; *dr. Tóth Béla*: A Magyar Kamara, telepítések a XVIII. szd. első felében Magyarországon és ami mögöttük van; *Nagy Hildegarda*: A németek betelepítése Diószegre II. József uralkodása idején; *Kujbusné Mecskei Éva*: Migráció Nyíregyházán 1753–1837 között; *Novák Veronika*: Kivándorlás Mátyusföldre Krassó megyébe; *Gál Margit*: Az amerikai kivándorlás kezdetei a Galántai és a Vágsellyei járásban; *Vrabcová, Eva*: Az első földreform és a belső konszolidáció a Csallóközben; *Bukovszky László*: A szlovák-magyar lakosságcsere 1946–1948.

Migráció és anyagi kultúra a Duna-Tisza közén. *Táj és népi kultúra* 2. Szerk.: *Juhász Antal*. Kiadja a JATE Néprajzi Tanszéke. Szeged, 1999. 177 old. – *Kőhegyi Mihály*: Kotymári svábok házasságkötése Csávolyn; *Bárkányi Ildikó*: Adatok Pálmónostora benépesüléséhez 1867–1886 között; *Szűcs Judit*: Csölyospálos és a migráció; *Juhász Antal*: A Szent Imre pusztai Ivánka-birtok eladása és benépesedése; *Bognár Anikó*: Adatok pusztaszentimrei családok történetéhez; *Beszédes Valéria*: Munkaerő-ván-

dorlás egy családtörténet tükrében; *Merk Zsuzsa*: Istensegítőtől Csátaljáig; *T. Molnár Gizella*: A magyarországi németiség kollektív felelősségre vonása és a migráció összefüggései; *Kovács Endre*: Doroszlói vendégmunkások Németországban (1961–1996); *Papp Árpád*: Vendégmunkások vagy menekültek?; *Osváth Gábor Dániel*: Székelyek és csángók a csályospálosi homoki gazdaságokban.

Migráció és anyagi kultúra a Duna-Tisza közén 2. Táj és népi kultúra 1. Szerk.: *Juhász Antal*. Kiadja a JATE Néprajzi Tanszéke. Szeged, 1997. 212 old. – *Kőhegyi Mihály*: Űrményi Mihály szemleútja a bácskai német községekben; Adalékok a kiskun-sági jász puszták népességéhez; *Juhász Antal*: Tázlár puszta benépesedése, Sz. *Kőrösi Ilona*: Falu a pusztában (Orgovány benépesülése); *Szilcs Judit*: „Eleven kis falu...” Jászszentlőke betelepüléséről, történetéről és társadalmáról; *Fodor Ferenc*: Kömpöc benépesedése; *D. Beszédes Valéria*: Szabadka magyar lakossága, 1755–1970; *Ó. Kovács József*: A zsidóság 19. századi migrációja és társadalmi mobilitása Duna-Tisza közti minták alapján; *Merk Zsuzsanna*: Bukovinai székelyek a Délvidéken (1941–1944); *Szabó László*: Az alföldi nagytáj etnikai egységesülése és a tájrehabilitáció munkái; *Gulyás Katalin*: A migráció főbb jellemzői Tiszafüred környékén a 18–19. században.

Monostori László: Szeged könyvkereskedelme és könyvterjesztése (1835–1998). Bába és Társai Kiadó. Szeged 2000. 418 old.

Nagy István, Ny.: Pesty Frigyes kéziratok helynévtára: történelmi Veszprém vármegye. JMVK Pápa. 2000. 387 old.

Nagy Lajos: Egeralja évszázadai: adalékok Egeralja történetéhez. Önkormányzat. Ajka-Egeralja. 2000. 123 old.

Népi vallásosság a Kárpát-medencében 5. I-II. Szerk.: *S. Lackovits Emőke* és *Mészáros Veronika*. Kiadja a Lackó Dezső Múzeum. Veszprém, 2001. 417 és 454 old – *I. Kócs László*: Megnyitó; *P. Szalay Emőke*: A századforduló ízlésváltozása Kárpátalján a református egyház kenyérosztó tálainak tükrében; *Csukovits Anita*: Vallásos szimbólumok a váci domonkos kriptá 18–19. századi koporsóin; *Szacsavay Éva*: Protestáns ábrázolások és népművészet; *Selmezi Kovács Attila*: Az országcímer a vallásos ábrázolásokon; *Szilágyi István*: A kálváriakutatás helyzete Magyarországon; *L. Imre Mária*: „Szent Bálint. Gyógyítója lelki és testi szükségeknek”; *Farkas Irén*: Tizennyolcadik századi csíki faragott kőkeresztek; *Forrai Márta*: A kaposvári Jézus Szíve plébániatemplom építéstörténete; *Koncz Pál*: Színes „szentkép” könyvomatok restaurátor szemmel; *Keményffy Róbert*: Az európai görög katolikus tér reneszánsza; *Erdélyi Zsuzsanna*: Az archaikus népi imádságzövegek történeti előképe; *P. Jáki Sándor Teodóz*: Csángómagyar Aranyimiatyánk; *Tánczos Vilmos*: A moldvai csángó archaikus népi imádságok képi egységei; *Medgyesy-Schmikli Norbert*: Bevezetés a csíksomlyói passziójátékok forrásaiába; *Nagy Olga*: A népi mindennapok vallásossága; *†Molnár Ambrus*: Egyházi és vallásos élet, „diktá-

lás”, „éneklők” Nagydobronyban; *Lengyel Ágnes*: Előénekesek és vallásos nyomtatványkészletek jelenkori jellemzői a felföldi térségben; *Nislovics Andrea*: Pászkaszentelés Hajdúdorogon; *Horváth Sándor*: Mindennapi népi vallásosság a gráditsyei horvátoknál; *Lábadi Károly*: Drávaszög népének vallásossága a háborúban; *Juhász Éva*: Egy görög-katolikus cigány egyházközössége létrejött; *Szabó Irén*: A görög-katolikus vallásgyakorlat egy gesztusa: a csók; *Járolai József*: Az eleki németiség szakrális néprajzának néhány jellemző vonása; *Nagy Abonyi Ágnes*: A Mária-lányok Bácskában és Bánságban; *Halász Péter*: A hűsvétoz kapcsolódó vallási népszokások a moldvai csángóknál; *Sári Zsolt*: Az úrnap körmenet és térszerkezete; *Olosz Katalin*: A református legényegyletek a falvak életében egy múlt századi magyarvalkói példa tükrében; *Sárai Szabó Katalin*: Nőnevelés és mindennapi vallásosság a Magyar Lányok című folyóirat első évfolyamaiban 1894–1898; *Ebele Ferenc*: A szentségek szerepe a magyarpolányi római katolikus közösségekben; *Kisfalusi János*: Az ünnepek vallásos szokásai a görög katolikus egyházban; *Csokonyai Péter*: „Nagykarácsony éccakája” *Bagu Balázs*: Bányai betlehemes játék; *Gál Irma*: Református hitközösségek életmódja a gyergyói szörvényben; *P. Madar Ilona*: Kórógy, Szentlászló, Haraszi és Rétfalu vallásos szokásairól; *Limbacher Gábor*: Kápolnák és kápolnagondozók Nógrádban. II.: *Darkó Jenő*: Egyháztörténeti és diplomáciai adalékok Pannónia frank hódoltatásához; *Gergely Katalin*: Vallási vagy etnikai kisebbség? *Nagy Varga Vera*: Egyházi és liturgia-történeti adatok a kereszteléshez fűződő szokások kutatásához; *Kövy Zsolt*: A református presbitériumok társadalmi, történelmi szerepe; *Szöcsné Gazda Enikő*: Orbai széki eklézsiakövetés a XVII–XVIII. században; *Hella Ferenc*: Papmarasztás az Erdélyi Református Egyházban; *Kriza Illdikó*: A pétfürdői református egyházközösség a háborúban és a kommunizmus idején; *Dénesi Tamás*: Remetek a veszprémi egyházmege területén a XVIII. században; *Mészáros Veronika*: Püspöklátogatás Berhidán egy fényképalbum tükrében; *Balla Ferenc*: Egyházi intézmények és társadalmi szervezkedés; *P. Galambos Ferenc Iréneusz*: Ökumenizmus a burgenlandi Órségben; *S. Lackovits Emőke*: Különböző felekezetű közösségek együttélése a Veszprémi Egyházmegeben a XVII–XX. században; *Fazekas Csaba*: Neoprotestáns mozgalom és megítélésük a XVIII. századi Magyarországon a tiszadobi „ébredés” tükrében; *Gergely Katalin*: Egymás mellett vagy együtt? *Petánovics Katalin*: Három Balaton-környéki falu születési arányainak és névadási szokásainak változása 1900–1960 között; *Grynaeus Tamás-Kapocs Nándor*: Szeremlei matriculák tanulmányai (XVIII–XX. század); *Kocsis Gyula*: A jászberényi népesség a XVII. század végén; *Vass Erika*: Térbeli és társadalmi határok a kübekházi házassági anyakönyvek alapján; *Horváth József*: A XVIII. századi győri árvairatok népi vallásossággal kapcsolatos adalékairól; *Csáky Károly*: Egyházi dokumentumok néprajzi adatai; *Márkusné Vörös Hajnalka*: Szabadtéri szakrális em-

lékek levéltári forrásai; *Dominkovits Péter*: A XVII. század eleji szombathelyi céhmesteri számadásokról; *Deáky Zita*: A medicina pastoralis és a papok egészségügyi felvilágosító tevékenysége a XVIII. század végétől a XIX. század közepéig; *Tóth G. Péter*: Félelem és rettegés a pestistől.

Nyíregyháza mezőváros tanácsa által határozottatott...(1793-1837). Forrásválogatás. Szerk.: *Galambs Sándor és Kujbusné Mecsei Éva*. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár Kiadványai. II. közlémények 23. Sorozatszerk.: *Nagy Ferenc*. Nyíregyháza, 2001. 256 old.

Nyolcvan éves a Várpalotai Bányász Kórus, 1920-2000. Szerk.: *Petrovics László*. Kiadja a Várpalotai Bányász Kórus. Várpalota. 2000. 78 old.

Oláh Miklós: A Szegedi Várbörtön és a Szegedi Fegyház és Börtön történeti kronológiája 1784-1998. Bába és Társai Kiadó. Szeged 1999. 172 old.

Ora et labora. Hitélet és az egyház tevékenysége a XX. század végén. Szerk.: *Oláh Miklós*. Bába és Társai Kiadó. Szeged 2000. 199 old.

Ónod monográfiája. Szerk.: *Veres László és Viga Gyula*. Ónod Önkormányzata. Ónod, 2000. 698 old.

Pacsuné Fodor Sára: Várpalotai utcák névadói. Városszépítő és Védő Egyesület. Várpalota. 2000. 64 old.

Palágyi Klára: Hosztót – Hosszútót. Kiadja az Önkormányzat. Hosztót. 2000. 119 old.

Partium. A Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Bizottság Honismereti Lapja. Fel. szerk.: *Dukrét Géza*. Nagyvárad, 2001. 1. sz. 12 old. – *Péter I. Zoltán*: Szent László alakja a nagyváradi köztéri szobrászatban; *dr. Angyal László*: Millenniumi emléktábla-avatás Hajdúszoboszlón; *György Irén*: Szalacs 1772-1774-es urbárium; *Borbély Gábor*: Újraeled az Érmellék?; *Péter I. Zoltán*: In memoriam Alföldy Pál; *Mihálka Zoltán*: Agyagba álmódott szülőföld; *Kiss Kálmán*: A Perényiek és kastélyuk a Szatmár megyei Túrterebesen;

Partium. A Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Bizottság Honismereti Lapja. Fel. szerk.: *Dukrét Géza*. Nagyvárad, 2001. 2. sz. 12 old. – *Dukrét Géza*: Emlékezés Fényes Elekre születésének 125. évfordulóján; *Tácsi László*: Ótelek – telepes falu a Béga partján; *Lakóné Hegyi Éva*: Szikszai Lajos – az elfelejtett alispán úr; *Kelemen Emőke*: A nagyváradi szörnygyár története; *Tácsi László*: A zombolyai Csekonics-kastély – Trianon áldozata; *Balogh Géza*: A krasznacégényi Árpád-kori templom.

Pávai István: Barozda (1776-2001). Alutus Kiadó. Csíkszereda, 2001. 137 old. – A táncház forrásvidéke, Az erdélyi táncházmozgalom története, Különböző gondolatok a táncházról; Borozda-történet; Tagok és közreműködők; Hanglemezek, Műsorlap-részletek, Visszaemlékezések, Műsor-számok forrásaiból.

Péter László: Szegedi seregszámla. Bába és Társai Kiadó. Szeged 1999. 405 old. – Szeged művelődéstörténete megőrzendő értékeinek adja – régi magyar szóval – seregszámláját, vagyis seregszemléjét.

Polner Zoltán: Száz beszélgetés. Szegedi interjúk. Bába és Társai Kiadó. Szeged 1999. 376 old.

Polner Zoltán: Isten zsámolyánál. Népi vallásos költészet. Bába és Társai Kiadó. Szeged 2000. 484 old.

Pozsony Ferenc: „Adok nektek aranyvesszőt...”. Dolgozatok az erdélyi és moldvai népszokásokról. Pro-Print Könyvkiadó. Csíkszereda, 2000. 199 old.

Rácz István: Béb község életének alakulása a II. vh. után, 1945-1949. Kiadja az Önkormányzat. Béb. 2000. 129 old.

Rálátás. Szákai helytörténeti-honismereti, kulturális tájékoztató. Szerk.: *Dankó Imre*. Zsáka. 2001. 2. 44 old. – *Papp Klára*: A bihari paraszti gazdálkodás a XVIII. században; *Balázs Géza*: A globalizmus és az anyanyelvek; *Dankó Imre*: Rhédey Ferenc egyházkerületi főgondnok megsértette a Kollégium törvényeit; *Dala Sára*: Molnár Ambrus sápi mondagyűjteménye; *Bihari Nagy Éva*: Adalékok a bihari népi játékokhoz; *Bánkiné Molnár Erzsébet*: Az etyeki palócok és a cigány lova; *Dankó Imre*: Források Zsáka történetéhez.

Rálátás. Szákai helytörténeti-honismereti, kulturális tájékoztató. Szerk.: *Dankó Imre*. Zsáka. 2001. 3. 40 old. – *Andrásfalvy Bertalan*: A mi Szent Istvánunk; *Papp Klára-Jeney-Tóth Annamária*: „Czináltattam a kőművesekkel” (Városi építkezések a számadáskönyvek alapján Kolozsváron 1600 és 1655 között); *Szabadi István*: A szákai iskola 1930-as államosítása; *Dankó Imre*: Balassa Iván etnográfiai munkássága; *Lovas Márton Levente*: Zsáka természeti viszonyai;

Redemptio. A jáász és kun települések honismereti lapja. Fel. szerk.: *Kiss Erika*. Kiadja a Jáász Múzeumért Alapítvány. 2000. 6. 20 old. – A tartalom-ból: *Szabó Pál Antal*: Újszásznak múzeuma lesz; *dr. Fazekas Mihály*: Karcagi várostörténet a XVIII. századból I.; *Molnárné Szikszai Klára*: Egyháztörténeti jubileumi kiállítás Jászapátin; *Dankó Imre*: Kiállítás a Nagytemplom Galériájában; *Papp Izabella*: Szent Vendél – szobor Jászdógházán; *Juhász Nyitő Klára*: Jász-Nagykun-Szolnok megye jelképei; *ff*: Élő tanyarom; *Jósa László*: A kunszentmártoni templom jubileuma; *Kiss Erika*: A Tudomány napján a régészetről; *Sugárné Koncsek Aranka*: Jászok a millennium évében.

Redemptio. A jáász és kun települések honismereti lapja. Fel. szerk.: *Kiss Erika*. Kiadja a Jáász Múzeumért Alapítvány. 2001. 5. 20 old. – A tartalom-ból: *Székely Gábor*: A felső-kiskunsági emlékház megnyitójára; *Kiss Erika*: A Jáász Múzeum Évkönyvének bemutatója; *Pénzes Julianna*: Tisztelegés Rákóczi emléke előtt; *Uő*: Jászdózsai élmények; *Kiss Erika*: Harmincéves a Jászság Népi Együttes; *Mihályi József*: A Vándorfy János Honismereti

Szakkör negyedszázada; *FIF: Jákóhalmiak országjárásán*; *DE: Lovas íjász virtuosok versenye*; *Szabari Pál: Az ősök tisztelete az utódok öröksége*; *Dankó Imre: Papp József, a kunszentmiklósi-debreceni rézmetsző diák*; *Molnár István: A jászok a közmondásokban*.

Romsics Ignác: A trianoni békeszerződés. Osiris Kiadó. Bp. 2001. 248 old.

Sándor Anna: Anyanyelvhasználat és kétnyelvűség egy kisebbségi magyar beszélőközösségben, Kolonban. *Mercurius Könyvek*. Kalligram. Pozsony, 2000.

Sátoraljaújhely Lexikona. Szerk.: *Kováts Dániel*. Kiadja a Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely. 2001. 548 old.

Solymosi László: A földesúri járadékok új rendszere a XIII. sz-d-i Magyarországon. *Argumentum cop*. Bp. 1998. 131 old.

Somogy megye múltjából. Levéltári Évkönyv 31. Kaposvár, 2000. – *Borsa Iván:* A somogyi konvent oklevelei az Országos Levéltárban VI. (1381–1400); *Tilcsik András:* Az eszményi hadvezér alakja és a magyar honvédelem reformja Zrínyi Miklós prózai munkáiban; *Dobai András:* Merénylet a császár ellen (1853. február 18.); *Tilkovszky Loránd:* A budapesti SUEVIA vándorcsoportjainak jelentései a magyarországi németiség helyzetéről 1934 nyarán; *Szabó Attila:* Iskolai ünnepek és megemlékezések a Horthy-korszakban (Ünnepnapok a Szigetvári Magyar Királyi „Rezső” Polgári Fiúiskolában), *Lagzi István:* A Magyarországon internált lengyel katonák evakuációja magyarországi „északi és nyugati régióból” 1939–1941; *Bősze Sándor:* A kaposvári szovjet emlékmű felépítése (1945); *Szabó Bálint:* Somogy megye felsőbb pártfórumainak szerepe a szovjet–jugoszláv viszályban 1948 és 1951 között.

Somogyi Múzeumok Közleményei 14. Kaposvár 2000. – A tartalomból: *Csongrádiné Balogh Éva:* A ságvári későpaleolitikus lelőhely és környékéről előkerült leletanyag ismertetése; *Németh Péter Gergely:* Késő római temető Zamárdiban; *Bálint Csanád:* Bizánc és s 6–7. századi kisszijas övek; *Magyar Kálmán:* A Bodrog – Alsó-Büi nemzeti központ régészeti kutatása (1979–1999): különös tekintettel a rovásírásos fűvókaleletre; *Gömöri János:* Az avar kori és X–XI. századi vaskohászat régészeti emlékei Somogy megyében; *Vékony Gábor:* A Bodrog–Alsóbüi felirát; *Márton Péter:* Jelentés a Somogy megyében feltárt koraközépkori vasolvasztó műhelyek archeomágneses keltezésének eredményeiről; *Stamler Imre:* Hatalom és vas: miért kutatjuk a fejedelmi vaskohászati telepeket Somogyban?; *Dávid János:* A dennai-és vitorági erdő története 1879-től az államosításig; *Józan Zsolt:* Külső-Somogy méhszerű (Hymenoptera, Apoidea) faunája; *Tóth Sándor:* Adatok a Duna-Dráva Nemzeti Park bögöly faunájához; *Fenyősi László–Horváth Lóránt:* Adatok a fehér golya Somogy-megyei állományához az 1999-es felmérés alapján; *Fenyősi László:* A barcsi borókás madarainak bibliográfiája

(1937–1999); *Lelkes András–Horváth Győző:* Adatok a Kis-Balaton kisemlős faunájához, különös tekintettel az északi pocok (*Mucrotus oeconomus*) előfordulására; *Horváth Győző–Lanszki József:* Két erdei habitat kisemlős együttesének összehasonlító szünbiológiai vizsgálata; *Lanszki József–Körmendi Sándor:* Ragadozó kisemlős közösség táplálékösszetétele a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben, Somogyban; *Vargha Béla:* 90 éves a Somogy megyei pap-tudós: dr. Iharos Gyula; *Szili Ferenc:* Egy vörsi parasztcsalád „amerikás” levelei 1903–1908; *Knézy Judit:* Németek és magyarok a Dráva mentén; *Imre Judit:* A református vallás szakrális tárgyai a belsősomogyi egyházmegyében; *Csákányi Zoltán:* A somogyszentpáli hímes-tojás; *Szapu Magda:* Mai ifjúsági csoportkultúrák egy dunántúli városban; *Varga Éva:* Írástudók Somogyban a két világháború között; *Király István:* Ausztria szerepe a magyar mezőgazdaság gépesítésében (1848–1914).

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szemle. A megye önkormányzatának folyóirata. Főszerk: *Mező András.* Kiadja a Móróc Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. Nyíregyháza, 2001. 3. 249–376. old. – A tartalomból: *Takács Tibor:* Helyi választások Nyíregyházán a huszadik század első felében; *Almásy Sándor–Galó Miklós–Balján Annusa:* Az agrárreform újabb fejezete Kárpátalján; *Sz. Kürti Katalin:* A Nyíregyháza-Sóstó-i Nemzetközi Alkotótételep 25 éve; *Máriás József:* Apáczai Csere János – kettős megközelítésben. Azonosságok és különbözőségek Németh László és Páskándi Géza Apáczai-dramájában; *Fekete Zsolt:* Németh László történelemszemlélete.

Szigeti György: Fejezetek Apátfalva néprajzából I. Anyagi kultúra. Kiadja Apátfalva község Önkormányzata és a Pátfalvái Egyesület. Apátfalva 1999. 423 old.

Szolnok. A várispánságtól a harmadik évezred küszöbéig. Szerk.: *V. Szász József.* Dinasztia. Bp. 2000. 324 old.

Takács Tibor: Szülővárosom, szép Szeged. Valomlás a Városról. Bába és Társai Kiadó. Szeged 2000. 329 old.

Tamasi Mihály: Polgárosodás régen és most. Riportok, portrék, tanulmányok. Bába és Társai Kiadó. Szeged 1999. 236 old.

Tar Kálmán: Davaj, davajó. Hadifogságom története. Veszprém, 1999. 106 old.

Társadalom, kultúra, természet. Tanulmányok a 60 esztendő Bellon Tibor tiszteletére. *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Közleményei 57.* Szerk.: *Barna Gábor.* Karcag-Szeged-Szolnok. 2001. 305 old. – *Fazekas Sándor:* Köszöntő; *Szilágyi Miklós:* Bellon Tibor 60 éves; *Bellon Tibor* életrajza és válogatott bibliográfiája; *Barna Gábor:* Kunszentmárton és a Nagykunság. Kulturális alkalmazkodás és a mezővárosi kultúra; *Órsi Julianna:* A Város és tanyái. Adatok Karcag 20. századi tanyavilágának állapotáról; *Nagy Molnár Miklós:* Adatok a Nagykunság teherhordásához; *Bathó*

Edit: Élet a jászágsági istállókban; **Gulyás Éva:** Adatok a régi nagykunsgái kerámiához; **Frisnyák Sándor:** Antropogén tájformálás a Kárpát-medencében; **Sümei Pál–Kertész Róbert:** Az alföldi ember és a folyók hosszútávú kapcsolata I.; **Paládi-Kovács Attila:** Hagyományos közösségek időhasználatának eltérő vonásai; **Pusztai Bertalan:** Helyi társadalom és vallásosság egy gömöri magyar faluban; **Szűcs Judit:** Család, gazdálkodás és társadalom kapcsolata a Bárdos család példáján; **Tolnay Gábor:** Szövetkezetek Dévaványán a két világháború között; **Sári Zsolt:** Van kiút? Egy tiszamenti település túlélési stratégiája: a falusi turizmus; **Bárh János:** A csíkszentgyörgyi kepe 1809-ben; **Szilágyi Miklós:** A fogás. Adatok a földterület és a szántási idő tagolásához; **Viga Gyula:** A Latorca néprajzához; **Szabó László:** Lépes madarászás a Közép-Tisza vidékén; **Fütesy Anikó:** Katona Lajos huszármotívumos mázas kerámiái; **Simon András:** A gúzsos szőlőprés. A mustnyerés archaikus eszköze és technológiája Délnyugat-Magyarországon; **Fazekas Mihály:** A karcagi múzeum megalapítása és első leírása; **Tóth Albert:** A kúszszállási Jermy Gusztáv természetrajzi szertár és múzeuma; **Bartha Júlia:** Györffy István balkáni és törökországi kutatásai.

A Tisza-tó és környéke. Összeáll.: **Brinszkyné Hidas Zsuzsanna és mások.** KSH Bp. 2000. 81 old.

Tóth Dezső: Dáka iskolatörténete. *Dákai füzetek* 8. Kiadja a Szülőföld Baráti Kör. Dáka, 2001. 98 old.

Tóth Ferenc: Apátfalva. *Száz magyar falu könyvesháza.* Szerk.: **Blazovitch László.** Bp. é. n. 198 old.

Tóth Ferenc: Makói útikalauz. Kiadja az Önkormányzat Képviselőtestülete. Makó, 1999. 46 old.

Tóth G. Péter: A magyarországi boszorkányság forrásainak katasztere, 1408–1848. Kiadja a Laczkó Dezső Múzeum és az MTA Néprajzi Kutató Intézete. Veszprém – Bp. 2000. 379 old.

Tölgyesi József: A devecseri polgári iskola története, 1925–1948. MPI Devecser, 2000. 163 old.

Új Hevesi Napló. Heves megyei irodalmi és közművelődési folyóirat. 2001. 5. 88 old. – A tartalomról: **Major János:** Trianon menekültje (Csengey Gusztáv); **Zimányi Árpád:** Nyelvművelésünk az ezredfordulón; **Rónay László:** Katolikus kultúr-szemlélet a két világháború között; **Abkarovits Endréné:** Magyarok a Kárpátokon túl;

Úton megyen tipe-topa... Beregújfalui találós kérdések. **P. Panykó Mária** gyűjtése. Hatodik Síp

Alapítvány. Mandátum Kiadó. Bp. – Beregszász. 2000. 47 old.

Vasi Szemle. A Vas Megyei Közgyűlés tudományos és Kulturális folyóirata. Szombathely 2001. 5. 523–648. old. – A tartalomról: **Gyürki László:** A bibliafordító Szántó (Arator) István és Káldi György; **Szell Kálmán:** Ifj. Gotthard Sándor ismeretlen verseskötete (és ami mögötte van); **Tibola Imre:** A hitoktatás Magyarországon a XX. szd. második felében; **Polgár Béla:** A hitoktatás lehetőségei és akadályai a rendszerváltás előtti évtizedekben; **Pusztay János:** Néhány gondolat a felsőoktatásról és a tudományfejlesztésről; **Dénes József:** Miért nem lettek horvátok a magyarországi szlovének?; **Katona Attila:** Az elszalasztott lehetőség? (az 1921-ben elmaradt szombathelyi egyetemalapításról); **Kovács Ferenc:** A téglagyártás története Vas megyében;

Veress D. Csaba: Komárom parancsnoka 1849-ben: Aschermann Vendrey Ferenc ezredes. Hagyományörző Egyesület. Veszprém, 2000. 60 old.

Veress D. Csaba: Ugod. Szerk.: **Hermann István.** *Száz Magyar Falu Könyvesháza.* Bp. 2000. 175 old.

Veszprém Megyei Honismereti Tanulmányok XX. Szerk.: **Tóth Dezső.** Kiadja a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület. Veszprém, 2001. 178 old. – **Tóth Dezső:** Előszó; **Hangodi László:** Veszprémi honvédek a Don-kanyarban; **Huszár János:** A pápai huszárok a II. világháborúban; **Rainer Pál:** „Úr Isten meddig megyünk még? (Tóth János tüzér tizedes háborús notesze, 1942/43); **Karika Kálmán:** Visszaemlékezés Budapest ostromára; **Somfai János:** Háborús napló (1944–45) – Szemelvények; **Poór Ferenc:** „...Minden hiába volt” (Geiszler Kálmán frontnaplója 1942/43); **H. Szabó Lajos:** A herendi temetőben nyugvó székely hősi halottak; **Tóth Dezső:** Titkos küldetésben; **Kövy Zsolt:** Részlet az *Álom és valóság* című regényből; **Leitold István:** Hadifogságom története; **Borbás László:** Leventeként fogságban; **Szabó Jenőné Borók Edit:** Világháborús évek Padragon; **Brenner Imre:** Nemesvámosi események 1944–45-ben; **Csiszár Miklós:** Szemle (a II. világháborús hadifoglyokkal foglalkozó könyvekről); **Csiszár Miklósné:** Veszprém megyei helytörténeti bibliográfia 1999–2000; A Millennium emlékei Veszprém megyében.

Vezekényi Pál: Pápai emlékek. JMKV Pápa. 2000. 37 old.

Zeidler Miklós: A revíziós gondolat. Osiris Kiadó. Bp., 2001. 256 old.